

ارزیابی نقش عملکردها و فعالیت های موجود در فضای شهری به منظور ارتقاء روابط شهروندان (نمونه موردی: شهرستان پاسارگاد)

زهرا اسدی^۱، محمد رضا نیک منش^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی معماری، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران z.asadi2166@gmail.com

^۲ استادیار گروه عمران و معماری، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران nikmanesh@iaua.ac.ir

چکیده:

بر اساس مدلهایی که برای تعریف نیازهای انسانی ارائه شده اند، تعاملات اجتماعی، یکی از موارد ضروری می باشد. جدا از مسایل مربوط به باورها، نگرش ها، ترجیحات و دیگر جنبه های شخصیتی ویژه افراد که در نظریه های مربوط به علوم رفتاری به عنوان مهمترین عوامل کنترل کننده رفتار انسان مطرح شده اند، محیط کالبدی نیز در ارتباط با رفتارهای انسان امکانات بالقوه ای دارد. در این راستا، فضاهای عمومی مجتمع های مسکونی بعنوان محیطی که امکان حضور ساکنان در کنار یکدیگر را فراهم می کند، می تواند زمینه ساز ایجاد تعامل بین آنها شود. عدم توجه به این نیاز افراد و عدم قابلیت محیط در تامین آن، موجب می شود تا محیط کالبدی بسیاری از مجتمع های مسکونی به مجموعه ای از احجام و فضای خالی بین آنها تبدیل گردد. این مسئله می تواند باعث نارضایتی ساکنان از محیط زندگی و متعاقب آن عدم حضور در فضاهای عمومی مجتمع ، بعنوان لازمه بروز فعالیت های بعدی، شود. در این تحقیق شاخص های موثر فضاهای شهری مناسب جهت ارتقاء تعاملات اجتماعی شهرستان ارسنجان مورد بررسی و تحلیل قرار میگیرد.

کلید واژه: تعامل اجتماعی، فضای عمومی، فعالیت جمعی، قابلیت محیط

۱- مقدمه

فضاهای عمومی شهری یا فضاهای جمعی شهری بستر شکل گیری حیات مدنی در شهر بوده که مناسبات چهره به چهره، تظاهرات سیاسی، جشن ها و اعیاد در آن برگزار می شود و از پس این تعاملات، بخشی از میراث تاریخی و فرهنگی جامعه و انتقال ارزش های مشترک جامعه شکل می گیرد. فضاهای شهری از جمله مسائلی است که همواره ماهیت فرا رشته ای به خود دیده است. به دلیل تاثیرگذاری همه جانبه طیف کثیری از مطالعات بر ساخت و طراحی و شکل گیری فضاهای شهری و تاثیر کلیه طرحهای مرتبط با مباحث کالبدی و تجسمی نظیر طرحهای معماری ، شهرسازی ، طراحی شهری بر این مساله، ماهیت مذکور قابل درک است (مدنی پور، ۱۳۷۹: ۵-۱۵). ارتباط بین افراد به صورت متنوعه از طریق حواس پنج گانه برقرار می شود؛ ارتباط در جهت تعامل بین افراد از دو طریق کلامی و غیر کلامی امکان پذیر می باشد، ارتباط کلامی به مجموعه روابطی که از طریق گفت و گو ایجاد می شود گفته می شود؛ این ارتباط شامل مهارت های شنیدن، خواندن، گفتن و نوشتن می باشد. ارتباط غیر کلامی ، هم به صورت اردی و غیر ارادی می باشد که از طریق تصویر (تئاترو...) امکان پذیر است. نحوه برقراری ارتباط با سایرین در شکل دهی محیط موثر خواهد بود و در تعاملات اجتماعی نوع عملکرد فضایی، موقعیت، ابعاد فضایی و نحوه ایجاد آن نیز موثر است. (فیجانی، ۱۳۹۳)

۲- روش تحقیق